

Referat wygłoszony w dniu 24 maja 2023 r. na posiedzeniu Komisji Językoznawstwa Oddziału PAN w Krakowie

dr hab. Grzegorz Szpila

Instytut Filologii Angielskiej

Uniwersytet Jagielloński

grzegorz.szpila@uj.edu.pl

ORCID: 0000 0003 4960 60651

Człowiek i bydle a leksykalno-semantyczna spójność w powieści Zyty Rudzkiej „Ten się śmieje, kto ma zęby”

Celem wystąpienia jest opis wybranych aspektów spójności leksykalno-semantycznej w książce Zyty Rudzkiej pt. „Ten się śmieje, kto ma zęby”. W referacie poruszono zagadnienia kohezji i koherencji w odniesieniu do autorskich wyborów środków językowych. Autor referatu skupia się na dominujących polach semantycznych służących jako domeny źródłowe wykorzystane przez pisarkę w procesie tworzenia fikcyjnego świata. Dane językowe wykorzystane do analizy pochodzą z wyodrębnionego szeroko rozumianego pola leksykalno-pojęciowego „ZWIERZĘTA”, w skład którego wchodzi m.in. uwypuklone podpole „KOŃ” oraz „WYŚCIGI KONNE”. Bogactwo leksyki reprezentującej te pola pozwala opisać różnorodność technik zastosowanych przez autorkę tekstu w realizowaniu strategii nadrzędnej, czyli spojeniu językowej warstwy powierzchniowej z treścią książki oraz wyeksponowaniu i wzmocnieniu tej relacji. Analizie formalnej, semantycznej i dyskursywnej poddane są przed wszystkim animalistyczne jednostki leksykalne, wyrażenia formułiczne z leksemami zwierzęcymi, metafory oparte na domenie „ZWIERZĘTA”. Autor wystąpienia proponuje własną interpretację wyborów językowych Zyty Rudzkiej odwołując się do treści i przekazu powieści, najważniejszych bohaterów oraz dominujących wątków książki.